

אוניברסיטת תל-אביב
TEL AVIV UNIVERSITY
בית הספר לעובודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל
המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער

נערים בעולם اشתווה

הכנס המדעי הראשון

יום רביעי א' בסיוון תשס"ה
8 ביוני 2005
בשעה 18:00-19:30
בבית הספר לעובודה סוציאלית,
אוניברסיטת תל"א

המוסד לביטוח לאומי
אף פיתוח חברתיים
תקין למפעלים מיהודיים

עלם ELEM
עמותה לוגו
גאכט סיכון (ע"ר)
Youth in Distress

ASHALIM
המעוז לתגובה לאלימות כלפי ילדים
בci נוער ביכלון (בשותותם של כ"ר)

סופה - לקדום רוחת יליס ובני נער (ע"ר)

קרן סاكت"א - ר"ש
Sacta-Rashi Foundation

בכנס:

08:30-09:00 התכנסות וכיובד כל

ברכות 09:00-09:15

פרופ' תמי רונן, ראש ביה"ס לעובדה
סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב

פרופ' יוחנן ווזנר, ראש המרכז הבינתחומי
לחקור מדיניות וטיפול ילדים ונוער, ביה"ס
לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב

09:15-09:35 מלאת פתיחה:

הציגת ממד איכות חיים של נוער וצעירים
בישראל, פרופ' גיורא רבב, המרכז הבינתחומי
לחקור מדיניות וטיפול ילדים ונוער

09:35-10:20 מלאות משנה מקבילות:

■ אלימות במערכת החינוך -

פרופ' רמי בנבנשטי, ביה"ס לעובדה
סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה
העברית בירושלים

■ להתגבור בצל טרור ואלימות פוליטית -

פרופ' זהבה סולומון, מכון אדר, ביה"ס
לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב

■ נערות ונערים בישראל -

טל זולב, מנהלת מרכז אングלברג לילדים
ונוער, מכון מאירס - גיונית - מכון ברוקדייל

10:30-12:00 מושבים מקבילים

מושב מס' 1

עולםן של נערות -

ד"ר מרים גולן, המרכז הבינתחומי לחקור מדיניות וטיפול
בילדים ונוער, ביה"ס לumedה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב
- יו"ר

● נערות ערביות: צרכים ו שאיפות בעידן של

שינוי חברתי - אימאן עואדייה, מרים כהן-נבות,
מרכז אングלברג לילדים ונוער, מאירס - גיונית - מכון
ברוקדייל.

- **הקשר בין הנערה לבית הוריה, בקרבת הנערות המטופלות בשירות נערה - משרד הרווחה:**

ממצאי מחקר והשלכות עיקריות -
פאולה כאהן-סטרכצ'ינסקי, ליאת יורוביץ,
ווציאלב קונסטנטינוב, מרכז אגולברג לילדים
ונוער, מאירס - גוינט - מכון ברוקדייל

- **"אני חייבת להיות תמיד בתמונה ולהמשיך לשרווד": דרכי התמודדות של נערות בדואיות במצבי לחץ משפחתיים - נזווה אלחוזיל,**
המחלקה לעומדה סוציאלית, אוניברסיטת
בן-גוריון.

- **חיפוש וקבלת עזרה אצל נערות שברחו מהבית -**
מיכל קומס, מנהלת תכניות בתחום נוער, אשלים

מושב מס' 2:

תהליכי התערות של נוער עולה בחברה הישראלית -

פרופ' אליל שטם, מיה"ס לעומדה סוציאלית ולרווחה חברתית,
האוניברסיטה העברית בירושלים - יו"ר

- **קליטת בני נוער יוצאי קווקז - מחקר המשך -**
דגנית לוי, שרת אלנגור-פרנקוביץ', ווציאלב
קונסטנטינוב, מרכז אגולברג לילדים ונוער, מאירס
- גוינט - מכון ברוקדייל

- **התערות בחברה הישראלית של העולים הצעירים לא יהודים - ד"ר טניה זסלבקי, המרכז הבינתחומי**
למחקר מדיניות וטיפול ילדים ונוער ופרופ' תמר הורוביץ,
החינוך, אוניברסיטת בן-גוריון

- **הסתגלות עולמים יוצאי אתיופיה וযְצָאִי חבר העמים**
לחווים בישראל - מנוקודת מבטם של בני נוער קולטים
ונקלטים - עד מאנע, אוניברסיטת בן-גוריון

- **מתבגרים מהגרים: מארץ לארץ ומילדות לבגרות -**
פרשפתיבבה התפתחותית פסיכודינמית - עצמונה
ישראל, המנהל לחינוך הת意義ומי ועלית הנוער - משרד
החינוך והחינוך לפסיכולוגיה - לימודי תעודה
בפסיכותרפיה אוניברסיטת חיפה ופרופ' רות שרבני,
החינוך לפסיכולוגיה, אוניברסיטת חיפה.

מושב מס' 3:

אשפוז נוער הסובל מהפראות אכילה -

ד"ר מוריה גולן, שחף, מרכז לטיפול כוללני בהפרעות אכילה
בקהילה - יו"ר

- **שיקולים פסיכיאטריים ופסיכולוגיים לאשפוז נוער** - ד"ר דניאל שטיין, המחלקה להפרעות אכילה ילדים ונוער, בה"ח שיבא.

- **הנהחות המובנות מאליהן בשיח החברתי** - (discourses) ד"ר מורה גולן, שחף, מרכז לטיפול כולני בהפרעות אכילה בקהילה

- **גורמים המקדמים הבראה בטיפול בהפרעת אכילה באכילה בסוגרת אשפוז ובקהילה** - גבי נועה היימן, בית הספר למדעי התזונה, הפקולטה למדע החקלאות, המזון ואיכות הסביבה, האוניברסיטה העברית בירושלים

- **דיון: אשפוז נוער הסובל מהפרעות אכילה - האם ומתי?** ד"ר מורה גולן, ד"ר דניאל שטיין, ד"ר סורין מגד, ד"ר דניאל הרדוֹף, גבי נועה היימן

מושב מס' 4:

התנדבות נוער -

ד"ר מיק נפתלי, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער - יי"ר

- **השפעות ההתנדבות על נוער במרכזו "הפוך על הפוך" של עמותת עלים** - שרון ולף וד"ר אהרון יורק, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער ואוניברסיטת בר-אילן

- **"כשנווער מתנדב למיען נוער" בני נוער מתנדבים במרכזו "הפוך על הפוך" של עמותת עלים** - בעמ. בן-דוד, החוג לפסיכולוגיה וד"ר אהרון יורק, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער

- **הגורם להטמדה בהתנדבות בקרבת בני נוער** - ציפורה והפור וד"ר אהרון יורק, בה"ס לעומדה סוציאלית, אוניברסיטת בר-אילן

מושב מס' 5:

"הচיזר הזה הוא אני" – שונות וסובלנות בחינוך –

ד"ר אמיתי המנחם, החוג לחינוך, מכללת בית ברל - יי"ר

- **מבט ורוד: מערכת החינוך מנקודת מבט של תלמידים הומואים ולסביות** - ד"ר עמית קמה, מכללת עמק יזרעאל, שרי לביא, ד"ר מאיר מנחם, אורן פזמוני לוי ובתיה פנחי, פורום המחקר של ארגון נוער גאה

- על קהילות התקנון: טיפול בנוער בהקשר רב תרבותי - ד"ר יהודה בר שלם, ראש לימודי החינוך, המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

- מגבליותיה של אוטופיה: ישיבות ליטאיות במשבר - יוחאי חקק, ביה"ס לעובדה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים ומכון פלורסה היינר למחקרים מדיניים

מושב מס' 6:

טיפוח מנהיגות בקרב נוער יוצא אתופיה -

ד"ר עמנואל גורופר, משרד החינוך, התרבות והספורט ומכללת בית ברל - יו"ר

- טיפוח מנהיגות בקרב נוער יוצא אתופיה בכפרי הנוער - הפרויקט והערכתו - ד"ר עמנואל גורופר, מלכמו יעקב פריזלר רון, המינהל לחינוך פנימייתי ועלית הנוער במשרד החינוך, התרבות והספורט

מושב מס' 7:

זהות והסתגלות של בני נוער -

ד"ר שלום שמא - משרד החינוך ומכללת אורנים - יו"ר

- זהותם של מתבגרים מושתלים - ד"ר מרית לוינגר, ביה"ס לעובדה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב

- הסתגלות רגשית - השוואת בין נוער נורמטיבי לנוער במצוקה - רחל ליפשיץ-אלכאו ופרופ' חייה יצחקי, אוניברסיטת בר-אילן

- סטריאוטיפים מיניים בקרב מתבגרים - תרומתם של משתני רקע, העברה בין-זרוית ומשתני אישיות - פרופ' ליאת קוליק, ביה"ס לעובדה סוציאלית, אוניברסיטת בר-אילן

12:00-12:45 כיבוד והציג פוסטרים

12:45-14:15 מושבים מקבילים

מושב מס' 8:

C

M

Y

CM

MY

CY

CMY

K

התנהלות סיכון של בני נוער -

פרופ' רמי בנבנישטי, ביה"ס לעובדה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים - יו"ר

- התנהלות מינית מסתכנת ותפישת הסיטואציה המינית בקרב בני נוער -
קרן מייקל ופרופ' חסידה בן-צור, ביה"ס לעובדה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה
- נוער חרדי מנוקד - הקע התופעה, מאפייני האוכלוסייה, עמדותיה וצרבייה - ד"ר שלמה איגלשטיין וטל יוגב, משרד הרווחה
- תהליכיים ותמורות באאפייני סיכון וניתוק של נוער מתבגר ذاتי/חרדי - להב חיים, מנהל תחום קידום נוער - מינהל חברה ונוער, משרד החינוך התרבות
- אלימות בחיזור בקרב בני נוער בישראל - ד"ר משה שרר, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער

מושב מס' 9:

ילדים להורים במצבה -

פרופ' תמי רונן, ראש ביה"ס לעובדה סוציאלית, אוניברסיטת תל אביב - יו"ר

- בצל ההתמכרות - פגיעות ותקווה של מתבגרים אשר גדלו עם הורה מכור - רונית חיימוב אילין, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער וד"ר נתי רונאל, המכלה לקרימינולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן
- השפעת התאבדותו של הורה המתרכשת בגיל ההתבגרות - ד"ר שירלי אברמי, הכנסת, מרכז המחקר והמידע
- דפוסי ההתמודדות של מתבגרים חשובים לאילמות - צמיחה, השרדות ומה שביניהם - דニアלה שבאר-שפירא, ביה"ס לעובדה סוציאלית, מכללת אשקלון וד"ר הדס גולדבלט, אוניברסיטת חיפה

מושב מס' 10:

עכבריות נוער -

ד"ר מונא חורי-כטבאי, ביה"ס לעמדה סוציאלית ולרווחה
חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים - יו"ר

- **קורבנות ילדים, עכבריות בגיל הנוערים ומה שביניהם** - ראוון יעקב, אגף התקoon, משרד הרוחות שפירה שנייה, החוג לחינוך, אוניברסיטת בר-גוריון
- **"לא רואים בעיניהם"** - ימית אלפסי, ד"ר מיכל קרוון-נבו המחלקה לעמדה סוציאלית ופרופ' זוהר, ענבר גבעון, אורלי גרייב, מנהל החינוך התרבותי והספורט, המחלקה לקידום נוער, עיריית תל-אביב-יפו
- **קבוצות דיוון משפחתיות לנוער עובר חוק: הצגת התכנית** - ורדה רפפורט, סטודנט שמעה-ידגר, מרכז אנגלברג לילדים ונוער, מאיריס - גינוי - מכון ברוקדייל וענת גולדשטיין גויינט - אשלים

מושב מס' 11:

השבעת התקשרות על בני נוער -

ד"ר רבקה ריב"ק, החוג לתקשרות, אוניברסיטה חיפה -
יו"ר

- **סרכי תלמידים כתקשורת חלופית** - דוד לוין,
האוניברסיטה הפתוחה והאוניברסיטה העברית
- **אלומות ביידיאו-קליפים: הקשר בין רמת התוקפנות, מין, גיל והשכלה לבין העדפת הצפייה באלים ביידיאו-קליפים בקרב בני נוער** -
ד"ר רותם סלע-шибוביץ, המכון לקרימינולוגיה,
האוניברסיטה העברית בירושלים
- **שימוש בצל"טים בקרב בני נוער בדואים** -
עדنان גרייבע וד"ר גדי אלכסנדר, אוניברסיטת
בר-גוריון
- **העולם הפוליטי של בני הנוער: למה מיתקווים?** -
ברקי קמחי, עירית ליפשיץ, המחלקה לחינוך
ازורי ולדמוקרטיה, המרכז לטכנולוגיה חינוכית

מושב מס' 12:

חינוך, הגירה וקליטה -

פרופ' יצחק קשטי, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב
- יו"ר

- השתלבות בני נוער יוצאי אתיופיה במערכת החינוך: מהם הגורמים המשפיעים על החלטתם?
 - ד"ר חן ליפשיץ, מרכז אנגלברג לילדים ולנוער, מאיריס - גיונית - מכון ברוקדייל
- הגירה ואי שוויון בחינוך: הגירות שנות ה-90
 - מברית המועצות לשעבר והחינוך התיכון והגבוה בישראל - סבטלנה צ'אצ'יאשוילி-בלוטין, יוסי שבט וחנה אילון, אוניברסיטת תל-אביב
- הקשרים שבין מושתנים סוציאו-פסיכולוגיים לבני אינטגרציה חינוכית נורמטיבית בקרבת עולי אתיופיה ועולי ברית המועצות (לשעבר) - יעל אבידן ופרופ' משה אדק, המחלקה לкриימינולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

מושב מס' 13:

התרבויות - מחקרי הערכה -

פרופ' שמעון שפירו, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער, ביה"ס לעומדה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב - יו"ר

- יזמות חברתית עסקית - בני נוער במתנ"סים מחקר הערכה - עד בرك, ד"ר מיכל קרומר-נבו ופרופ' מאיר טיכמן, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער, ביה"ס לעומדה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב
- מעקב אחר בני נוער שהו ב"בבית ברוחב חיים"
 - קורת גג זמנית לנוער - ליאת ואון-סיקרון ופאולה כאהן-סטרובלצ'ינסקי, מרכז אנגלברג לילדים ולנוער, מאיריס - גיונית - מכון ברוקדייל
- הציגות תיאטרון כאמצעי למניעת השימוש בסמים בקרבת בני נוער, עד כמה הוא משיגות את מטרתן? פערים שנגלו בין הנאת הצפיה של בני נוער לבין ציפיות המערבת - ד"ר ענת גסר -
 - אדלבורג, החוג לתיאטרון, אוניברסיטת חיפה, ד"ר נורית גטמן, החוג לתקשורת, אוניברסיטת תל-אביב, ד"ר משה ישראלאשווילי, החוג לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב וד"ר רחל בר-המברוגר, הרשות למלחמה בסמים

C

M

Y

CM

MY

CY

CMY

K

מושב מס' 14:

השפעת המצב הביטחוני על הנוער -

ד"ר מרימ שיף, ביה"ס לעובדה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים - יו"ר

- התנהלות **xicונית** בקרב מטבגרים החשופים לטרור מתמשך - ד"ר רות פט-הורנצ'יק, אסנת דופלט ותומר מורן, המרכז הישראלי לטיפול בפסיכוטראומה

● **עמדות בני נוער במציאות ביטחונית משתנה:**

השפעת **אינטיפאדת אל-אקצא** - אורית קרניAli-מילר וחגית תורגמן, מרכז מינרווה לחקר הנוער, אוניברסיטת חיפה

● **מבט אל מעורבות פעילה של ילדים בקונפליקט**

- יעל ורשל, המחלקה לתקשורת, אוניברסיטת קליפורניה בסן דייגו והחוג לתקשורת, אוניברסיטת תל-אביב.

14:15-14:45 **הפסקה וכיובד כל**

14:45-16:15 **מושבים מקבילים**

מושב מס' 15:

מדיניות נוער

פרופ' צבי איזיקוביץ', דיקאן הפקולטה ללימודיו רוחה ובריאות, אוניברסיטת חיפה - יו"ר

- **הוילסטיתות, המדיניות כתובה והמשתמעת כלפי בני הנוער בישראל** - אראליה המילטון, נתע הראל ופרופ' יוסי קטון, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער

- **מדיניות החינוך הבלתי פורמלי החוץ בית-ספריו הממלכתי בישראל** - ד"ר חנית קליבנסקי, מכללת בית ברל ומכללת קיי

- **תכנון אסטרטגי של שירותים ותכניות לבני נוער בעיר פתח תקווה** - ליאת יורוביツ, מרכז אנגלברג לילדיים ולנוער, מאירוס - גיונית - מכון ברוקדייל

C

M

Y

CM

MY

CY

CMY

K

מושב מס' 16:

מנשירה ליוישוג -

ד"ר ריטה סבר, מנהלת היחידה לתכנון והערכתה, עיריית תל-אביב-יפו - יו"ר

- "מפנה בחיצ'" - מרכיבים פסיכוטרופיים במסגרת בית-ספרית לנעור נשור - עדנה קפל-גurvין, המחלקה לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת בר-גוריון והמכלה לחינוך ע"ש דוד ילין
- הנשירה הכלולית והסמייה מביה"ס - מרים כהן-גבות, מרכז אנגטרג'יל לילדים ולנוער, מאירוס - גיינט - מכון ברוקדייל
- מי צריך חוםילך למי שנוטן חום - עובדות היישוג בקרוב נשור וצעירים - אורית בנדס-יעקב ופרופ' יצחק פרידמן, מכון הנרייטה סאלד

מושב מס' 17:

שלום, ביטחון ומה שביניהם -

פרופ' יעליאן אלקרינאי, ראש המחלקה לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת בר-גוריון שבנגב - יו"ר

- שמירה על שגרת החיים על אף חשיפה מתמשכת לאירועי טרור: אסטרטגייה בריאה למתגברים - ד"ר רות פת-הורנציק, המרכז הירושלמי לטיפול בפסיכוטראומה, ד"ר מרים שיף, בה"ס לעובדה סוציאלית, האוניברסיטה העברית ירושלים ואסנת דופלט, המרכז הירושלמי לטיפול בפסיכוטראומה
- עמדות של מתגברים צעירים בעניין השלום במצב פוליטי וביטחוני משתנה: מה הוא מושפעות ועל מה הן משפיעות - ד"ר עינת שטיין וד"ר נעמי בת-צין, המחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן
- השפעת האינטיפאדה ואיירועי הטרור על שיעורי הפשיעה האלימה של בני נוער - ד"ר רויטל סלע-שיוביץ, המכון לקרימינולוגיה, האוניברסיטה העברית ירושלים והמכלה לחינוך ע"ש דוד ילין

מושב מס' 18:

זכויות נוער -

ד"ר שלמה רומי, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן - יו"ר

- זכויות בני נוער כתגובה הראوية להיקבע במוחתו מזכויות הילד - ד"ר רות זפרן ונעם פלג, המרכז הבינתחומי הרצליה

- **אתיקה בייצוג בני נוער בפליליים** - מיכל אהרוןி, המשפט בשירות הקהילה - מרכז משאבים, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב

- **מחשبة מחודשת על מגמת הגместה המ עבר מהילדים לבנות במשפט או האם אנו פוגעים בזכות ילדים?** - ד"ר תמר מORG, ביה"ס לעובדה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב

מושב מס' 19:

המתבגר ומשפחתו -

ד"ר מيري שרי, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה - יו"ר

- **חפשו את האב - המשמעות הקריטית של היחסים עם האב בתחום ההתగורות של הבן** - ד"ר ריקי פלח גיל, האוניברסיטה העברית בירושלים

- **הבדלים בין צעירים שהוריהם גורשים לבני עיריים שהוריהם נשואים בתחוות המסוגות העצמיות בתכנון חיים אינטגרטיבי** - טל שמר אלקיים וד"ר משה ישראאלשווילי, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב

- **התמודדות הנפשית של מתבגרים בדו"ים בקרב משפחות פוליגמיות** - חמידאן סמי, המכלה לחינוך, פרופ' אלן אפטר, המכלה לפסיכולוגיה ופרופ' גיידי אורבן, המכלה למדעי ההתנהגות, אוניברסיטת בר-אילן

- **הקשר בין יחסים משפחתיים לבין הסתגלותם של מתבגרים: השוואה בין מחוננים ללא מחוננים** - נעמי בקון שנור, פרופ' זאב צירלס גרינבאום, האוניברסיטה העברית, ירושלים ופרופ' עדיה זורה, המרכז האקדמי רופין

- 16:15-17:30 מושב נעילה -

- **מחויבות החברה בישראל כלפי ילדים ובני נוער** - **המלצות הוועדה הממלשתית בבחינת מצבם של ילדים ובני נוער בסיכון ובמצוקה** (ועדת שמיד)

- **קוויים מנחים לקביעת מדיניות בתחום ילדים ובני נוער בסיכון לאור המלצות "ועדת שמיד"** - פרופ' הלל שמיד, יו"ר הוועדה וראש ביה"ס לעובדה סוציאלית ורוכחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים

- **הגדרת המצוקה ומחויבות החברה לילדים בסיכון** - טל דולב, מכון מאירס - גיינט - ברוקדייל

C

M

Y

CM

MY

CY

CMY

K

● ידוע, בקרה ופיתוח על תכניות ושירותים לילדיים
בסיסכו - פרופ' רמי בנבנישטי, ביה"ס לעמודה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים

● **רב-תרבותיות וקבוצות מיעוט תרבותיות -**
שרה כהן, משרד הקליטה

הפוסטרים המוצגים בכנס -

● **מוזות - מרכז אמנויות חינוך וטיפול לבני נוער במצוקה, ליטל וסרמן וורד ניצני, טופז -** לקידום ורווחת ילדים ובני נוער

● **אוונגרד - מרכז צמיחה וייצירה לבני נוער ומשפחותיהם, אורלי קלימשטיין-פלד ואלון חסון, טופז -** לקידום ורווחת ילדים ובני נוער

● **פנ"ז - פעילות נופש נוער - יוזמות תעסוקתית בסביבה חינוכית טיפולית, יהודית נתנוון, היחידה לנוער בסיכון, עיריית הרצליה**

● **"זלת פטוחה" - מדיניות, מציאות ומה שביניהם, רחל ארהריך, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב ותרצה בן-צבי, האגודה הישראלית לתכנון המשפחה**

מנהל הכנס:

ד"ר מיק נפתלי, המרכז הבינתחומי לחקר מדיניות וטיפול בילדים ונוער